

بورسی اختلاف اثر سنتوسمینون و متزرن بر میزان خونریزی پس از زایمان و عوارض جانبی متزرن

دکتر فاطمه رمضان زاده* فاطمه واثق رحیم پرور** زهرا منجמד*** دکتر محمود محمودی****

چکیده

این پژوهش، به منظور تعیین اختلاف اثر «ستوسمینون» و «ستوسمینون و متزرن» بر میزان خونریزی پس از زایمان و عوارض جانبی ناشی از مصرف متزرن انجام شده است.

واحدهای پژوهش ۱۱ نفر تعیین گردید و به دو گروه ۵۴ نفری تقسیم شده اند. به تمام واحدهای پژوهش پس از خروج نوزاد ۱۰ واحد سنتوسمینون بصورت عضلانی تزریق گردیده و به یک گروه، علاوه بر تزریق سنتوسمینون، ۲/۰ میلی گرم متزرن بصورت عضلانی پس از خروج جفت نیز تزریق شده است. سپس میزان خونریزی پس از خروج جفت تا ۲۴ ساعت پس از زایمان بوسیله سنجنده تصویری هیگام (Higham)، عارضه خونریزی پس از زایمان (P.P.H) بوسیله تشخیص چشمی و تحریری، اختلاف هموگلوبین و هماتوکریت قبل و ۲۴ ساعت پس از زایمان و همچنین عوارض جانبی متزرن تا ۴ ساعت پس از خروج جفت، در دو گروه تعیین و مقایسه گردیده است.

در این پژوهش دو گروه مورد مطالعه از نظر عوامل مؤثر بر میزان خونریزی پس از زایمان بررسی شدند که از نظر آماری بین هیچگدام از عوامل در دو گروه اختلاف معنی داری وجود نداشت.

نتایج حاصل از این مطالعه نشان داده که میانگین میزان خونریزی پژوهش در گروه «ستوسمینون» ۱۲۵/۵۶ میلی لیتر بوده است و در این گروه ۳ نفر (۱/۵/۶) به PPH مبتلا شده اند. و میانگین میزان خونریزی در گروه «ستوسمینون و متزرن» ۱۳۰ میلی لیتر بوده است و در این گروه ۲ نفر (۷/۳) به PPH مبتلا شده اند. آزمونهای آماری اختلاف معنی داری بین میانگین میزان خونریزی و موارد ابتلاء به PPH در دو گروه نشان نداده است ($P=0/0$, $df=1$). این باقته ها بصورت عینی نیز بوسیله مقایسه اختلاف هموگلوبین و هماتوکریت قبل و ۲۴ ساعت بعد از زایمان در دو گروه بررسی شد و مشخص گردید که بین اختلاف هموگلوبین و هماتوکریت قبل و بعد از زایمان در دو گروه اختلاف معنی داری وجود نداشته است.

همچنین بین بروز تهوع، استفراغ، درد قفسه سینه، تنگی نفس، سردود ناگهانی، پس دوره ضعیف و شدید، کسر درد، فشارخون سیستولیک بالاتر یا مساوی ۱۴۰ میلی متر جیوه و فشارخون دیاستولیک بالاتر یا مساوی ۹۰ میلی متر جیوه در دو گروه اختلاف معنی دار نبوده ولی بین میانگین اختلاف فشارخون سیستولیک و دیاستولیک ۰/۵ و ۰/۴۵ دتفقه و ۱، ۲، ۳ و ۴ ساعت پس از خروج جفت نسبت به قبل از زایمان، اختلاف در کنیه رمانهای کنترل، معنی دار بوده است ($P<0/05$).

کلید واژه ها: سنتوسمینون، متزرن، خونریزی پس از زایمان، اوکسی توسمیک، اوکسی توسبین، ارگونوین، ارگومترین

* جراح و متخصص زنان و زایمان و عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران

** کارشناس ارشد مامایی - مریبی دانشگاه علوم پزشکی تهران

*** کارشناس ارشد پرستاری و عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران

**** دانشیار و دکتری آماری و عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران

■ مقدمه:

را در شیوع خونریزی پس از زایمان و طول متوسط مرحله سوم زایمان با تجویز ۵/۰ میلی گرم ارگومترین داخل وریدی بعنوان داروی پیشگیری کننده گزارش کرد(۱). در سال ۱۹۶۳، امبری (Embrey) و دیگران، استفاده ارگومترین عضلانی و سنتومترین (یک میلی لیتر سنتومترین شامل ترکیب ۵ واحد سنتوسمینون و ۵/۰ میلی گرم ارگومترین می‌باشد) عضلانی را که هر دو پس از تولد شانه قدامی نوزاد تزریق می‌شد را با هم مقایسه کردند و گزارش نمودند که استفاده از سنتومترین باعث کاهش میزان خونریزی پس از زایمان و کاهش احتباس جفت می‌شود. پس از آن، کتابهای درسی مامایی و زایمان استفاده روتین از یک داروی اوکسی توسيک را پس از زایمان شانه قدامی یا در طول مرحله سوم زایمان گزارش کردند و در بعضی از آنها مخصوصاً از سنتومترین نام برده می‌شد(۷). از طرف دیگر آثار جانبی متعددی بدنیال مصرف آلکالوئیدهای ارگوت (نظیر متربن) گزارش شده است. این داروها باعث انقباض عروق خونی و تنگی آنها می‌شود. این مشکل ممکن است باعث افزایش فشار خون یا بروز عوارضی در بیماران قلبی گردد (۹). از طرف دیگر باعث فعال شدن مرکز استفراغ در بصل النخاع و گیرندهای سروتونین در دستگاه گوارش می‌شوند و ممکن است باعث تهوع و استفراغ گرددند (۱۰) یکی از اثرات ارگومترین را می‌توان تأثیر آن در کاهش میزان شیر دهنی دانست (۱۱). پژوهشگر شاهد اختلاف در نوع، مقدار، زمان و نحوه مصرف داروهای اوکسی توسيک در مرحله سوم زایمان و پس از آن بوده و به عوارض جانبی متربن در منابع متفاوت توجه نموده است (۷).

میزان مرگ و میر مادران، یک معیار استاندارد برای وجود مراقبتهای زایمانی و یک شاخص بهداشتی و ارزیابی اجتماعی - اقتصادی در جامعه می‌باشد. (۱) خونریزی مامایی به عنوان بزرگترین علت و بیشترین درصد مرگ و میر مادران در دنیا در حال توسعه می‌باشد. (۲) خونریزی پس از زایمان شایعترین علت خونریزی شدید در مامایی محسوب می‌شود. (۳) و علت بیشتر از ۹۰٪ موارد خونریزی پس از زایمان، اینرسی رحمی می‌باشد. بدنیال اینرسی رحمی، سینوسهای خونی محل جدا شدن جفت بخوبی بسته نمی‌شوند و خونریزی از رگهای باز ادامه مسی یابد و داروهای اوکسی توسيک (مثل سنتوسمینون و متربن) باعث ایجاد انقباض رحمی و بسته شدن این عروق می‌گرددند. (۴) از این داروها به روشهای مختلف در مرحله سوم زایمان برای پیشگیری از خونریزی پس از زایمان استفاده، می‌کنند ولی زمان تجویز آنها در مراکز مختلف متفاوت است (۵) و ممکن است قبل، بعد و یا در جریان مرحله سوم زایمان بکار روند (۶).

اختلاف در نوع، روش و زمان استفاده از داروهای اوکسی توسيک و بررسی اختلاف اثر آنها از گذشته‌های دور موضوع بسیاری از پژوهشها بوده است. بطوریکه سال ۱۹۳۱ که ابتدای ظهور ارگومترین (ارگونوین) (تفاوت زیادی بین اثرات ارگونوین و متیل ارگونوین وجود ندارد و می‌توان مشترکاً در مورد آنها بحث کرد (۵) و متیل ارگونوین مالاثت همان متربن است) بود، این دارو بعنوان یک داروی مفید برای درمان خونریزی پس از زایمان مصرف می‌شد (۶). در سال ۱۹۶۲، اسپنسر (Spencer) کاهش

نمایش سرجنین - عدم وجود فشار خون $\frac{140}{90}$ ، میلی متر جیوه یا بالاتر - عدم وجود دیابت، بیماریهای قلبی، کبدی و کلیوی و مشکلات انعکادی شناخته شده - عدم وجود عارضه زایمانی (از قبیل هیدرآمنیوس، خونریزیهای قبل از زایمان، پره الکلامسینی و اکلامسپی) - عدم استفاده از القای زایمانی، تحریک زایمانی - عدم وجود جنین یا نوزاد آفرده.

پژوهشگر ابتدا نمونه‌ها را در قسمت پذیرش یا اطلاق درد انتخاب کرده و در این مرحله به تعدادی از سوالات توانسته مصاحبه، مشاهده یا پرونده خانم باردار پاسخ داده و یک نمونه خون جهت بررسی هموگلوبین و هماتوکریت قبل از زایمان گرفته و ارسال جواب آنرا پیگیری نموده است. پژوهشگر در طول زایمان در اتاق زایمان حضور داشته و اطلاعات لازم را توسط مشاهده در برگه ثبت اطلاعات درج نموده است. اگر قبل از خروج جفت، مادری دچار عارضه خونریزی پس از زایمان می‌شد از نمونه مورد مطالعه حذف می‌گردید. در ضمن اگر نمونه‌ای دچار احتباس جفت (عدم خروج جفت، ۳۰ دقیقه پس از خروج نوزاد) می‌شد و اقدامات درمانی از قبیل استفاده از سنتوسمینون اضافی یا کسوراژ برای وی انجام می‌گردید، از واحدهای پژوهش حذف می‌شد. اما اگر پس از گذشت ۳۰ دقیقه، جفت بدون اقدامات درمانی خارج می‌گردید، آن مورد از نمونه‌ها حذف نمی‌شد و جزو موارد اقتباس جفت در نظر گرفته می‌شد.

روش خروج جفت در کلیه نمونه‌ها روش برانت - اندروس تعدل یافته بوده و به کلیه واحدهای پژوهش پس از خروج نوزاد ۱۰ واحد سنتوسمینون عضلانی و به گروه «سنتوسمینون و متربن» پس از

و ضمن بررسیهایی که بعمل آورده، دو روش تزریق ۱۰ واحد سنتوسمینون بصورت عضلانی پس از زایمان نوزاد و تزریق ۱۰ واحد سنتوسمینون بصورت عضلانی پس از زایمان نوزاد و به دنبال آن تزریق ۲/۰ میلی گرم متربن پس از خروج جفت، در زمان انجام پژوهش، از روشهای مورد استفاده در بیمارستانهای ایران بوده است لذا پژوهشگر در صد برآمدگه اختلاف اثر این دو روش را بر میزان خونریزی پس از زایمان و عوارض جانبی متربن را در دو روش مذکور و نمونه‌های ایرانی بررسی نماید، تا تأکیدی بر لزوم مصرف یا عدم مصرف متربن به دنبال سنتوسمینون باشد.

■ مواد و روش‌ها:

در این پژوهش، پژوهشگر با مراجعه به محیط پژوهش (بیمارستان ولیعصر وابسته به دانشگاه علوم پزشکی تهران) خانمهای بارداری را که جهت زایمان به این محیط مراجعه می‌کردند و دارای مشخصات واحدهای پژوهش بودند، بعنوان نمونه انتخاب می‌کرد. تعداد واحدهای پژوهش ۱۰۸ نفر بود که ۵۴ نفر مربوط به گروه «سنتوسمینون» و ۵۴ نفر مربوط به گروه «سنتوسمینون و متربن» بودند. در نمونه‌گیری نمونه اول در گروه «سنتوسمینون»، نمونه دوم در گروه «سنتوسمینون و متربن»، نمونه سوم در گروه «سنتوسمینون» و... قرار می‌گرفت و این روال تا کامل شیدن تعداد نمونه‌ها ادامه داشت.

در این مطالعه، مشخصات واحدهای پژوهش عبارت بودند از: وجود زایمان مهبلی بدون استفاده از ابزار (فورسپس و واکیوم) - عدم وجود سیزابی قبلی - وجود حاملگی یک قلو - وجود

فراموشی در رابطه با تعداد دفعات شیردهی از پستان به حداقل می‌رسید.

در هنگام فشار به قله رحم سعی می‌شد که خون بر روی پد ریخته شود و در مواردی که ملحفه خیس می‌شد میزان خونریزی با توجه به معیارهایی که پژوهشگر با آزمایش مشخص کرده بود (توسط آغشته کردن حجم خونهای معین بر روی ملحفه و اندازه‌گیری سطح خیس شده آن) تخمین زده می‌شد و لخته‌های دفع شده نیز بوسیله معیارهایی که پژوهشگر توسط اندازه‌گیری حجم‌های مختلف بدست آورده بود، تخمین زده می‌شد. البته علی رغم سعی در تخمین صحیح تر موارد ذکر شده، محاسبه میزان خونریزی در این دو سورد، جزو محدودیتهاي پژوهش مطرح گردیده است.

طی ۴ ساعت اول پس از زایمان، سؤالات مربوط به عوارض جانبی متدری تکمیل می‌گردید و فشار خون ۱۵، ۳۰ و ۴۵ دقیقه و ۱، ۲ و ۳ میلی‌متر گولمتری می‌شد. در مورد ساعت پس از زایمان اندازه‌گیری می‌شد. در مورد علت انتخاب این زمانها نسبت و برآون (۱۹۹۷) اظهار داشته‌اند: «شروع اثر متدری پس از تزریق عضلانی ۶-۷ دقیقه و طول مدت اثر آن ۴-۲ ساعت می‌باشد».

پس از طی ۲۴ ساعت پژوهشگر نمودار تصویری را تحويل می‌گرفت و یک نمونه خون جهت بررسی هموگلوبین و هماتوکریت از نمونه مورد مطالعه گرفته و ارسال جواب آنرا پیگیری می‌کرد. برای تخمین میزان خونریزی پس از خروج جفت تا ۲۴ ساعت پس از زایمان، پژوهشگر میزان خونریزی را که توسط شمارش و درجه خیس شدن تامپونها که در اتاق زایمان محاسبه می‌شد را با میزان خونریزی که با استفاده

خروج جفت، ۰/۰ میلی‌گرم متدری نیز عضلانی تزریق گردیده است.

پس از خروج جفت میزان خونریزی توسط تعداد و درجه تامپونهای خیس شده که در میان زانو قرار داده می‌شد، بر طبق نمودار تصویری هیگام (توضیح در پایان قسمت روش کار) تخمین زده، میزان آن بر حسب میلی لیتر مشخص می‌شد. لازم به ذکر است، خونی که همراه با خروج جفت، خارج می‌گردید، مورد اندازه‌گیری واقع نمی‌شد زیرا این خون نیز در واقع متعلق به قبل از خروج جفت می‌باشد که در پشت جفت جمع شده و بعد از خروج جفت، خارج شده است. در مواردی که اپی زیاتومی انجام می‌شد. خون حاصل از زخم راپی زیاتومی محاسبه نمی‌گردید و فقط خونی که از رحم خارج و در تامپون جمع می‌گردید، اندازه‌گیری می‌شد.

در مواردی که پژوهشگر خود عامل زایمان نبوده است آموزش‌های لازم در زمینه‌های مختلف به عاملهای زایمان داده می‌شد. وزن نوزاد با وزنه موجود در اتاق زایمان مشخص و یادداشت می‌شد. پس از پایان کار در اتاق زایمان، خانم زانو همراه با یک پد به اتاق پس از زایمان انتقال داده می‌شد و پس از تثبیت وضع عمومی مادر، آموزش‌های لازم در زمینه پرکردن نمودار تصویری هیگام به وی داده می‌شد و یک نمونه از نمودار همراه با یک مداد به وی داده و از او خواسته می‌شد که به مدت ۲۴ ساعت پس از زایمان آنرا تکمیل نماید. در همین زمان به واحدهای پژوهش آموزش داده می‌شد که هر بار پس از شیر دادن نوزاد از پستان، با مداد یک علامت در محل مشخص شده در همان برگه مربوط به نمودار تصویری، بگذارند. با این عمل اشتباه حاصل از

طول زایمان و پس از آن، مقدار و نوع سرم مورد استفاده در طول زایمان و پس از آن، میزان هموگلوبین قبل از زایمان، وزن نوزاد، شیردهی از پستان طی ۲۴ ساعت اول پس از زایمان و تعداد دفعات شیردهی.

در این مطالعه از آمار توصیفی جهت توصیف شرایط موجود و از آمار استنباطی جهت مقایسه یا یافتن ارتباط دو متغیر استفاده شده است. بدین منظور آزمونهای تی، کای اسکوئر، فیشروتی زوج بکار رفته است.

نمودار تصویری هیگام: هیگام و همکاران وی روشی را جهت تخمین مقدار خونریزی ابداع کردند. در این روش تعداد نوارهای بهداشتی یا تامپونهای استفاده شده و همچنین درجه خیس شدن آنها، بر روی نمودار تصویری درج می‌شود. به این صورت که هر روز بیمار تعداد نوارهای بهداشتی را که به مقدار کم، متوسط یا زیاد خیس شده‌اند، بعلاوه تعداد دفعات دفع لخته یا سیلان خون را در نمودار تصویری یادداشت می‌نماید. سپس با اعمال ضرایب؛ میزان خون از دست رفته وی محاسبه می‌گردد. به اینصورت که ضریب ۱ برای تامپونی که به مقدار کم خیس شده، ضریب ۵ برای تامپونی که به اندازه متوسط خیس شده و ضریب ۱۰ برای تامپونی که به مقدار زیاد خیس شده، منظور گردیده است مشابه آن، ضرایب ۱ و ۵ و ۲۰ برای نوارهای بهداشتی در نظر گرفته شده است. لخته‌های کوچک با ضریب ۱ و لخته‌های بزرگ با ضریب ۵ منظور گردیده است. با استفاده از این سیستم درجه بندی، میزان خون از دست رفته بر حسب میلی لیتر محاسبه خواهد شد. این روش می‌تواند به آسانی برای تخمین میزان خونریزی بطور عملی مورد استفاده قرار گیرد. (۱۲)

از نمودار تصویری پر شده توسط زانوها محاسبه می‌شود و همچنین تخمین میزان خون و لخته‌های ریخته شده بر روی ملحفه را با هم جمع کرده است.

واحدهای پژوهش طی مدت مطالعه در بخش بستری بودند و پدها و تامپونهای مورد استفاده همه از یک نوع تهیه می‌شد. به منظور پی بردن به نوع داروهای مصرفی خانم زائو طی مدت ۲۴ ساعت اول پس از زایمان و احتمال تأثیر آنها در نتیجه پژوهش، برگهای تهیه و در پرونده زانو نصب می‌گردید و از عامل تجویز دارو خواسته می‌شده که نوع، ساعت و تاریخ تجویز دارو را قید نماید، اگر بنا به ضرورتی ما در دارویی می‌گرفت که بر میزان خونریزی تأثیر می‌گذارد از نمونه‌های مورد مطالعه حذف می‌گردد.

تعدادی از نمونه‌ها که در طی ۲۴ ساعت اول پس از زایمان بنا به تشخیص پژوهشگر یا رزیدنت مستول دچار عارضه خونریزی پس از زایمان می‌شوند، اقدامات درمانی لازم در مورد آنها انجام می‌شوند و جزو آمار مادران با عارضه خونریزی پس از زایمان محسوب می‌شوند و نیازی به تکمیل نمودار تصویری توسط آنها وجود نداشت.

در این پژوهش دو گروه از نظر عوامل مؤثر بر میزان خونریزی پس از زایمان مورد بررسی قرار گرفته‌اند. این عوامل عبارتند از: سن، سن حاملگی، تعداد حاملگی، تعداد زایمان، سابقه خونریزی پس از زایمان، مدت پارگی کیسه آب، طول مرحله اول و دوم و سوم زایمان، نوع پارگی، موارد احتباس جفت، میزان خونریزی قبل از خروج جفت (با تخمین چشمی با معیارهای کم، معمولی، زیاد)، عامل زایمان، انفوژیون سرم در

■ نتایج:

بالاتر یا مساوی ۱۴۰ میلی متر جیوه و فشار خون و یا ستوولیک بالاتر یا مساوی ۹۰ میلی متر جیوه دردو گروه مورد مطالعه، اختلاف معنی داری وجود نداشته (نمودار شماره ۱) ولی بین میانگین اختلاف فشار خون سیستولیک و دیاستولیک ۶، ۱۵، ۲۰ و ۴۵ دقیقه و ۱، ۲ و ۴ ساعت پس از خروج جفت نسبت به قبل از زایمان، اختلافات در کلیه زمانهای کنترل، معنی دار بوده است ($P < 0.05$)

■ بحث و نتیجه گیری:

در این پژوهش دو گروه از نظر کلیه خصوصیات مورد بررسی همگن بودند. چون نحوه نمونه گیری به نحوی بود که نمونه ها بصورت متناوب و به ترتیب در هر یک از دو گروه قرار می گرفتند، لذا همگن بودن دو گروه در تمام موارد مذکور قابل توجیه می باشد.

با توجه به اینکه طبق یافته های حاصل از این پژوهش، استفاده از متربن بدنیال سنتوسمینون باعث کاهش میزان خونریزی پس از زایمان نمی گردد بعلاوه سبب افزایش فشار خون می شود، لذا به عاملین امر زایمان، تزریق $2/0$ میلی گرم متربن عضلانی پس از خروج جفت، به دنبال استفاده از 10 واحد سنتوسمینون عضلانی پس از خروج نوزاد، توصیه نمی شود. تزریق متربن به دنبال سنتوسمینون نه تنها اعتماد زائو را به عامل زایمان زیاد نمی کند (بعضی از عاملین زایمان بخصوص در مراکز خصوصی، به دلیل جلب اعتماد زائو و کاهش میزان خونریزی از متربن استفاده می کنند)، بلکه باعث افزایش فشار خون و به دنبال آن احتمالاً سبب بروز مشکلات قلبی برای افرادی شود که زمینه ناراحتی های قلبی را داشته اند.

نتایج حاصل از این پژوهش نشان می دهد که بین دو گروه مورد مطالعه، از نظر هیچ کدام از عوامل مؤثر بر میزان خونریزی پس از زایمان (ذکر شده در فوق) اختلاف آماری معناداری وجود نداشته است یعنی دو گروه از نظر تمام خصوصیات مورد بررسی، همگن بوده اند (جدول شماره ۱ و ۲)

میانگین میزان خونریزی واحد های پژوهش در گروه «سنتوسمینون» $145/06$ میلی لیتر بوده است و در این گروه 3 نفر ($5/6$ نفر) به PPH مبتلا شده اند و میانگین میزان خونریزی در گروه «سنتوسمینون و متربن» $130/0$ میلی لیتر بوده است و در این گروه 2 نفر ($3/7$ ٪) به خونریزی پس از زایمان مبتلا شده اند آزمونهای آماری اختلاف معناداری بین میانگین میزان خونریزی (۶، $t=1/46$) و موارد ابتلا به خونریزی پس از زایمان ($5/0$ و $df=1$) در دو گروه مورد پژوهش نشان نداده است.

این یافته ها به صورت عینی نیز بوسیله مقایسه اختلاف هموگلوبین و هماتوکریت قبل و 24 ساعت پس از زایمان، در دو گروه سنی بررسی می شد (جدول شماره ۳) و مشخص گردید که بین اختلاف هموگلوبین و هماتوکریت قبل و بعد از زایمان در دو گروه مورد مطالعه اختلاف معنی داری وجود ندارد (در رابطه با هموگلوبین $22/0$ و $t=10.6$ و $df=10.6$ و در رابطه با هماتوکریت $38/0$ و $t=10.6$ و $df=10.6$)

همچنین یافته های حاصل از این پژوهش نشان می دهد که بین بروز تهوع، استفراغ، درد قفسه سینه، تنگی نفس، سردرد ناگهانی، پس درد شعیف و شدید، کمر درد، فشار خون سیستولیک

جدول شماره ۱: جدول میانگین و انحراف معیار متغیرهای کمی در واحدهای مورد پژوهش

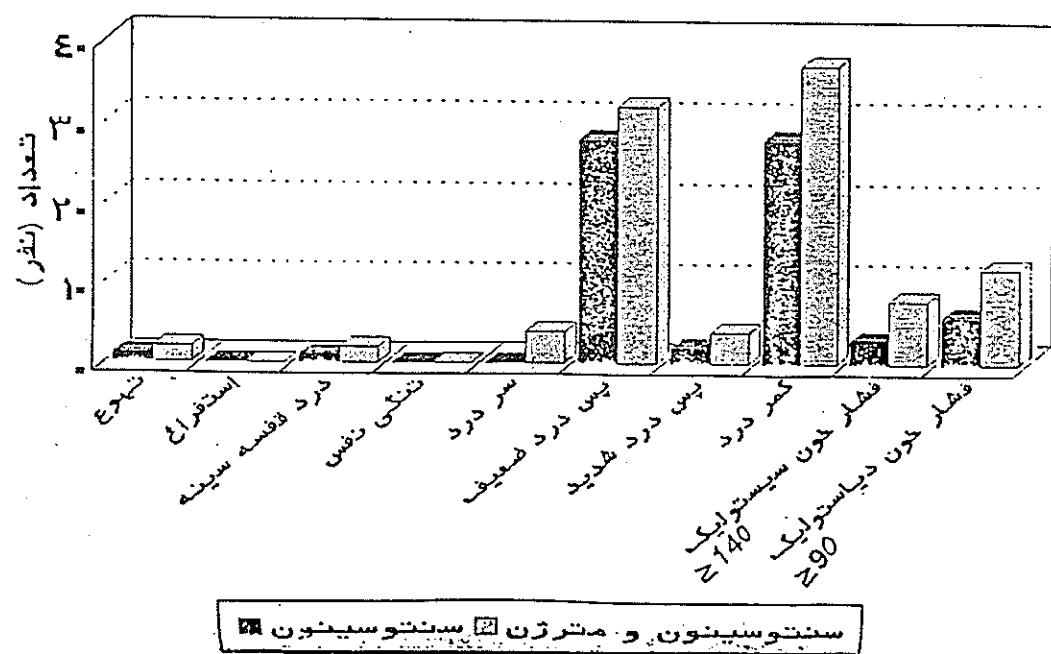
قضاؤت	نتیجه آزمون	سنتوسيینون و متارن (۴۵ نفر)	سنتوسيینون (۴۵ نفر)	گروه متغیر کمی
معنی ندارد	$t=0/80$	$23/98 \pm 5/45$	$24/81 \pm 5/38$	سن (سال)
معنی ندارد	$t=0/5$	$39/83 \pm 10/4$	$39/72 \pm 9/77$	سن حاملگی (هفته)
معنی ندارد	$t=0/03$	$2/61 \pm 2/01$	$2/57 \pm 1/04$	تعداد حاملگی
معنی ندارد	$t=0/33$	$1/46 \pm 1/77$	$1/57 \pm 1/54$	تعداد زایمان
معنی ندارد	$t=0$	$5/66 \pm 4/46$	$5/66 \pm 5/79$	مدت پارگی کیسه آب (ساعت)
معنی ندارد	$t=0/25$	$10/72 \pm 6/37$	$10/39 \pm 6/62$	طول مرحله اول زایمان (ساعت)
معنی ندارد	$t=0/90$	$30/6 \pm 18/31$	$27/55 \pm 15/60$	طول مرحله دوم زایمان (دقیقه)
معنی ندارد	$t=0/03$	$10/60 \pm 6/32$	$10/0 \pm 6/05$	طول مرحله سوم زایمان (دقیقه)
معنی ندارد	$t=0/01$	$1090/91 \pm 400/18$	$1140 \pm 517/94$	مقدار انفوژیون سرم در طول زایمان و پس از آن (میلی لیتر)
معنی ندارد	$t=0/92$	$12/84 \pm 2/40$	$13/1 \pm 1/33$	میزان هموگلوبین قبل از زایمان (g/dl)
معنی ندارد	$t=0/82$	$3268/51 \pm 444/71$	$3212/96 \pm 484/20$	وزن نوزاد (گرم)
معنی ندارد	$t=0/90$	$5/77 \pm 2/48$	$5/32 \pm 2/36$	تعداد دفعات شیر دهنی از پستان طی ۲۴ ساعت اول پس از زایمان

جدول شماره ۲. جدول تعداد و درصد متغیرهای کیفی در واحدهای مورد پژوهش

قضایت	نتیجه آزمون	سنتوسبینون و متدرّن		سنتوسبینون		گروه	متغیر کیفی
		درصد	تعداد	درصد	تعداد		
معنی ندارد	p=0/09	۲۰	۶	۵/۹	۲	دارد	سابقه خسوزیزی
	df=۱	۸۰	۲۴	۹۴/۱	۳۲	ندارد	پس از زایمان
معنی ندارد	p=0/67	۳۳/۳	۲	۵۰	۲	درجہ ۱	نوع پارگی کہ
	df=۱	۳۳/۳	۲	۲۵	۱	درجہ ۲	احتیاج به ترمیم
		۳۳/۳	۲	۰	۰	درجہ ۳	داشته باشد
		۰	۰	۲۵	۱		اطراف مجرای ادرار
معنی ندارد	p=0/28	۱	۰	۳/۷	۲	دارد	احتباس جفت
	df=۱	۰۵	۰۵	۹۶/۳	۵۲	ندارد	
معنی ندارد	X ² =1/00	۱۱/۱	۶	۱۸/۵	۱۰	کم	میزان خسوزیزی
	df=۲	۷۰/۴	۳۸	۶۸/۰	۳۷	معمولی	قبل از خروج جفت
		۱۸/۵	۱۰	۱۳	۷	زیاد	
معنی ندارد	X ² =1/۳۴	۴۰/۷	۲۲	۵۱/۸	۲۸	اترن	عامل زایمان
	df=۱	۵۹/۳	۳۲	۴۸/۲	۲۶	دانشجوی مامانی	
معنی ندارد	p=0/06	۱۸/۰	۱۰	۷/۴	۴	دارد	انفузیون سرم
	df=۱	۸۱/۰	۴۴	۹۲/۶	۵۰	ندارد	
معنی ندارد	X ² =۴/۰	۳۱/۸	۱۴	۵۰	۲۵	دکستروز	نوع سرم مورد
	df=۳	۲۰/۰	۹	۱۰	۵	کلرورسدیم	استفاده در طول
		۱۸/۲	۸	۲۰	۱۰	مخلوط	زایمان و پس از آن
		۲۹/۰	۱۳	۲۰	۱۰	رینگر	
معنی ندارد	X ² =0/۴۸	۸۱/۰	۴۴	۷۵/۹	۴۱	دارد	شیر دهی از پستان
	df=۱	۱۸/۰	۱۰	۲۴/۱	۱۳	ندارد	

جدول شماره ۳، توزیع میانگین و انحراف معیار هموگلوبین و هماتوکریت قبل از زایمان و ۲۴ ساعت بعد از زایمان و تغییرات این دو مقدار در دو گروه مورد مطالعه

		سنتوسمینون و متدرن				سنتوسمینون و متدرن				گروه	
		قبل از زایمان		بعد از زایمان		قبل از زایمان		بعد از زایمان		نوع زمان	
تغییرات	میانگین	انحراف	میانگین	انحراف	میانگین	انحراف	میانگین	انحراف	میانگین	انحراف	آزمایش
هموگلوبین	۱۲/۱	۱/۲۲	۱/۱۱	۱۱/۸۷	۲/۲۰	۱۲/۸۴	۱/۵۵	۱/۰۲	۱/۲۲	۱۲/۰۷	۱/۲۲
هماتوکریت (%)	۳۹/۲۴	۲/۰۵	۴/۹۵	۴۸/۹۵	۷/۸۴	۴۸/۱۴	۲/۴۲	۱/۵۳	۴/۹۵	۴۷/۶۸	۲/۵

نمودار شماره (۱): توزیع فراوانی مطلق واحدهای مورد پژوهش بر حسب عوارض ناشی از مصرف مترون

References:

- 1- Dathies, S.J; Ghosh, A. *Maternal mortality in Hong Kong 1961-1985*. British Journal of obstetrics and Gyn. 1989,96, pp: 4-8.
- 2- Kwast, Barbara E. *Post partum haemorrhage; its contribution to maternel mortality*. Midwifery, 1991, 7. PP: 64-70.
- 3- Pernoll, M. *Current ob & Gy. Diagnosis*, U.S.A: pentice-Hall International Inc. 1991.
- 4- Hibbard, Bryan M. *Principles of obstetrics*, London: Butter worth International Edition, 1988.
- 5- Cunningham, F.Gary, et. al. *williams obstetrics*, U.S.A: prentice-Hall International Inc, 1997.
- 6- Sweet, Betty R. *Mayes' midwifery: a textbook for midwives*. London: Bailliere Tindall, 1998.
- 7- Begley, C. *A comparison of active and physiological management of the third stage of labour*. Midwifery. 1990. 6(1).PP: 3-10.
- 8- Bennet. V. Ruth; and Brown, L. Mayles *textbook for midwives*, New York: churchill - Livingstone, 1989.
- 9- Gilman, A. Goodman; et.al. *The pharmacological basis of therapeutics*, New York: pergamen press, 1991.
- 10- کاتزوینگ، برترام - جی. فارماکولوژی پایه و بالینی. ترجمه عباس ادیب و تقی قفقازی. تهران: نشر البرز، ۱۳۷۱.
- 11- Begley, C. etal. *The effect of Ergometrin on the Breast feeding*. Midwifery. 1990. 6(2). PP: 60-72.
- 12- Iijkeren, M.A.Van; et.al. *Menorrhagia. Drugs*. 1992. 43(2).PP: 201-209.

Comparison between the influence of Syntocinon and Metergine on the Postpartum hemorrhage and the side effect of Metergine

Dr. F. Ramezanladeh, F. Vasegh Rahim parvar, Z. Monjamed, Dr. M. Mahmoody

Abstract:

The objectives of this research are determine the difference in the effect of "Syntocinon" and "Syntocinon and Methergine" on postpartum blood loss as well as the side effects arising from administration of methergine.

The number of subjects under study was 108. The subjects were divided into two grups of 54. All subjects received an intramuscular injection of 10 units of Syntocinon after delivery of baby, while one group received, in addition, an intramuscular injection of 0.2 mg. of Methergine, after delivery of placenta. Then the amount of hemorrhage within 24 hours after delivery, determined by Higham's pictorial chart, the post partum hemorrhage (P.P.H.) determined visually and experimentally, the difference of hemoglobin and hematocrit measured before and 24 hours after delivery, in two groups were compared.

The statistical tests showd no significant difference between any of the particulars of the subjects in the two groups.

As shown by the results, that the average hemorrhage in "Syntocinon" group was 145.56 ml. Meanwhile, there were three cases of postpartum hemorrhage (5.6%) in this group. The average hemorrhage in "Syntocinon and Methergine "group was 130 ml. wi h two cases of postpartum hemorrhage (3.7%). The statistical tests showed no significant difference between average hemorrhage and cases of post partum hemorrhage ($p=0.5$, $df=1$) in both groups. These findings were objectively confirmed by the comparison between hemoglobin and hematocrit before and 24 hours after delivery in both groups, suggesting no significant difference between the two groups as regards, pre-and post delivery hemoglobin and hematocrit differences.

The findings also suggest that there is no significant difference between the groups as regards the incidence of nausea, vomiting, chest pain, dyspnea, headache, mild and severe after-birth pains, backache, Systolic blood pressure of 140 (mmHg) and higher as well as diastolic blood pressure of 90 (mmHg) and higher. However, There have always been significant differences between the average systolic and diastolic blood pressures as measured 6,15,30 and 45 minutes as well 1, 2, 3 and 4 hours after delivery of placenta, as compared to pre delivery ones ($p<0.05$).

Key words: Syntocinon, Metergine, postparton hemorrhage, Oxytocic, Oxytocin, Ergonovin , Ergometrin